

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **D.**, IČO: X., zast. advokátkou JUDr. B., proti žalovanému: **C.**, IČO: X., zast. advokátom Mgr. P., **o zaplatenie 10 000,- Sk**, o návrhu na pripustenie prístúpenia vedľajšieho účastníka, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obo 219/2007 zo dňa 29. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 4 Cb 20/05–243 zo dňa 25. 09. 2007 rozhodol tak, že vstup S., do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nepripustil.

V dôvodoch uznesenia uviedol, že dňa 09. 05. 2007 bol doručený návrh S. na jej vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ktorý návrh bol zdôvodnený skutočnosťou, že vedľajší účastník má dôležitý právny záujem na výsledku konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4 Cb 20/2005 z dôvodu, že ak súd má rozhodovať o náhrade škody, ktorá je vlastným predmetom konania a ktorá mala vzniknúť ako dôsledok nevyplatených dividend prislúchajúcich k 98 kusom akcií spoločnosti T., S. má právny záujem na výsledku konania, keďže podľa jeho názoru je potrebné v prvom rade posúdiť otázku vlastníctva akcií, z ktorých právo na náhradu škody titulom nevyplatených dividend žalobca uplatňuje. Z podania zo dňa 25. 05. 2007 konajúci súd zistil, že žalobca so vstupom S., do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nesúhlasil. Konajúci súd citoval ustanovenie § 93 ods. 1 O. s. p., 93 ods. 2 O. s. p., s poukazom na ktoré ustanovenie uviedol, že ten, kto má do konania vstúpiť ako vedľajší účastník, je povinný preukázať právny záujem na výsledku konania a táto podmienka právneho záujmu na výsledku konania

znamená, že právny záujem sa musí týkať rozhodnutia vo veci samej. S poukazom na ustanovenie § 93 ods. 1 O. s. p. konštatoval, že osoba, ktorá návrh na pristúpenie vedľajšieho účastníka podala, nepreukázala právny záujem na výsledku konania v spore o náhradu škody, a teda nepreukázala, ako bude výrokom týkajúcim sa náhradu škody jej právne postavenie dotknuté. Z dôvodu, že právny záujem na výsledku konania zo strany navrhovateľa na vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nebol preukázaný, súd návrh na vstup do konania navrhovateľa ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nepripustil.

O dovolaní S. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Cb 20/2005 zo dňa 25. septembra 2007 rozhodol ako súd odvolací, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 2 Obo 219/2007 zo dňa 29. novembra 2007 tak, že prvostupňové uznesenie zmenil a vstup S. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného pripustil. Za zrejme pri rozhodovaní uviedol, že pri rozhodovaní o pripustení alebo nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka patrí základný význam výkladu výrazu právny záujem na výsledku konania, ktorý obsahuje ustanovenie § 93 ods. 1 O. s. p. Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi sa zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konania o rozvod, neplatnosť manželstva, alebo určenie, či manželstvo je alebo nie je. Uviedol, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia interpretuje tento pojem tak, že právny záujem na výsledku konania, ktorého výrazom má byť výrok samotného rozhodnutia vo veci samej, a teda že na pripustenie vedľajšieho účastníka do konania, preto podľa názoru prvostupňového súdu nestačí, ak sa právny záujem týka otázky, ktorá nie je premetom konania, respektíve sa týka otázky, ktorá nebude obsahom výroku rozhodnutia. Podľa odvolacieho súdu prvostupňový súd sa nevysporiadal s otázkou náplne pojmu „výrok rozhodnutia“, pričom tento pojem je základom pre rozhodnutie.

Odvolací súd za nesporné uviedol, že samotné ustanovenie § 93 ods. 1 O. s. p. ani ďalšie ustanovenie O. s. p. výklad sporného výrazu nedávajú, a teda je daná možnosť rôznych výkladov od reštriktívneho prípadne formalistického, za aký označil odvolateľ až po rozširujúci, ktorým by bol výklad aj zo širšieho hľadiska prirodzeno-právneho, resp. hodnotového, ktorý v dovolaní s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu ČR uvádza a obhajuje aj M.

Odvolací súd za nesporné označil, že výrok má formálnu a obsahovú časť, ktoré tvoria spolu jeden celok a nemožno brať do úvahy oddelene len formálnu časť výroku, teda slová bez toho, aby sa pritom vychádzalo z jeho obsahovej časti, ktorú tvorí aj skutkový a právny stav, ktorý je v spore rozhodujúci, čo značí, že tento skutkový a právny stav je síce nevyslovenou, teda slovami nevyjadrenou, ale predsa časťou vysloveného, teda slovami vyjadreného výroku rozsudku. Odvolací súd konštatoval, že predmetom konania je právo na náhradu škody proti žalovanému z titulu nevyplatenej dividendy spoločnosti T.. za rok 2002. Žalobca uplatnil nárok a svoju aktívnu legitimitáciu v spore opiera o svoje vlastníctvo k 98 kusov akcií spomenutej spoločnosti, ktorých vlastníctvo nepopiera aj navrhovateľ vedľajšieho účastníctva a žalovaný vlastníctvo navrhovateľa vedľajšieho účastníctva uznáva. Podľa odvolacieho súdu v konaní o náhrade škody je potrebné vyriešiť otázku vlastníctva sporných akcií, ktoré vyriešenie má právny záujem pre navrhovateľa vedľajšieho účastníctva, nakoľko sa dotkne jeho právneho postavenia ako vlastníka alebo nevlastníka akcií a bude skúmať ďalšiu podmienku nároku, a to porušenie zmluvnej, alebo zákonnej povinnosti, ktorej vyriešenie sa taktiež dotýka právneho postavenia navrhovateľa vedľajšieho účastníka v prípadných ďalších sporoch, kto za ňu zodpovedá a v akej výške. Z uvedeného dôvodu odvolací súd prvostupňové rozhodnutie podľa § 220 O. s. p. zmenil a vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného pripustil.

Proti tomuto rozhodnutiu, doručenému žalobcovi 02. 01. 2008, podal žalobca dovolanie podaním, doručeným súdu 25. 01. 2008 z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písmeno c./ O. s. p.). Rozhodnutie o náhrade škody voči C. podľa žalobcu, či už bude úspešné alebo neúspešné, sa právneho postavenia navrhovateľa S. nedotkne. Právny názor vyjadrený v odôvodnení rozhodnutia, týkajúci sa otázky vlastníctva akcií, nie je rozhodnutím vo veci, a preto práva a povinnosti navrhovateľa vedľajšieho účastníctva vyplývajúce z hmotného práva nebudú výrokom v konaní o náhradu škody nijako dotknuté. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M-Cdo 2/99, v ktorom bolo vyslovené, že nadobudnutie akcií právnym predchodcom žalobcu v exekučnom konaní bolo v súlade so zákonom a navyše ustanovenie § 61 Exekučného poriadku v exekučnom konaní navrátenie do predošlého stavu nevyklučuje. Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd taktiež vyslovil názor, že pokiaľ M. vo veci nerozhodlo, platí stav pred 9. decembrom 1998, to jest, že žalobca je vlastníkom akcií žalovaného, a preto má v danej veci aktívnu legitimitáciu. Navrhovateľ aj po týchto súdnych rozhodnutiach stále drží 86 kusov akcií

právneho predchodcu žalobcu u seba, a teda žiadne z týchto rozhodnutí sa jeho právneho postavenia nedotklo. Podľa žalobcu, navrhovateľ na vstup vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného, nepreukázal jeho právny záujem na výsledku konania, a iba jeho konštatovanie, že má dôležitý právny záujem, nie je postačujúce, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky prehliadol. S tvrdením odvolacieho súdu ohľadne skutočnosti, že výrok má formálnu a obsahovú časť, ktoré tvoria spolu jeden celok, žalobca nesúhlasí. Podľa žalobcu výrok tvorí jadro súhrnného rozhodnutia, ktoré vyjadruje kladné alebo záporné stanovisko k petitu návrhu na začatie konania, ktorým sa poskytne ochrana práv alebo oprávnených záujmov účastníkov v zmysle § 1 O. s. p. Skutkový a právny stav veci, podľa žalobcu sú dve základné zložky, ktoré na seba nadväzujú, ale nie sú výrokom rozhodnutia. Výrok je presne, konkrétne a slovami vyjadrené stanovisko súdu, k petitu žalobného návrhu. Podľa dovolateľa právny záujem navrhovateľa vedľajšieho účastníctva musí byť presným a konkrétnym výrokom dotknutý, napr. v konaní o vyslovenie o neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti má tretia osoba, ktorá podala podnet na vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, právny záujem na výsledku konania vždy, ak jej právne postavenie bude výsledkom sporu ovplyvnené, napríklad tým, že v prípade vyslovenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia nebude mať právo na podiel zo zisku spoločnosti (dividendu/ R79/1999). V danom prípade však výrokom rozhodnutia o náhrade škody podľa dovolateľa žiadne právo navrhovateľa vedľajšieho účastníctva dotknuté nebude. K samotnému pojmu právny záujem dovolateľ uvádza, že pojem právny záujem ustanovenie § 93 O. s. p. neobsahuje, podľa ustálenej súdnej praxe je daný vtedy, ak je rozhodnutím vo veci dotknuté právne postavenie, teda sú dotknuté práva a povinnosti, vyplývajúce z hmotného práva osoby, ktorá svoj vstup do konania navrhuje (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Obo 21/98, rozsudok NS SR sp.zn. 3 Cdo 140/05). So záverom odvolacieho súdu, že v konaní o náhradu škody sa predovšetkým musí vyriešiť otázka vlastníctva sporných akcií, dovolateľ nesúhlasí. Podľa jeho názoru otázka vlastníctva 86 kusov akcií T., je nesporná, je zrejmá z predložených dokladov, čo vyplýva aj z správneho tvrdenia prvostupňového súdu. Ako jediný dôkaz, ktorým navrhovateľ vedľajšieho účastníctva preukazoval pochybnosť nadobudnutia 86 kusov akcií T., právnym predchodcom žalobcu, bol ústavným súdom zrušený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Obdo 5/2005 zo dňa 28. júna 2006. Z tohto záveru podľa dovolateľa je otázka vlastníctva akcií nesporná, a preto nie je potrebné túto otázku ako predbežnú riešiť. Podľa dovolateľa je rozhodnutím ústavného súdu súčasne vyriešená otázka právneho záujmu navrhovateľa vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného, nakoľko nie je potrebné riešiť spor o vlastníctvo akcií T., a teda

v tomto konaní nemôže byť právny záujem S. daný a bez právneho záujmu nemožno navrhovateľa vedľajšieho účastníctva do konania na strane žalovaného pripustiť.

K dovolaniu podaním, doručeným súdu 01. 02. 2008, sa vyjadril žalobca, v ktorom dal do pozornosti nález Ústavného súdu, z ktorého je zrejmé, že sťažovateľ predmetné akcie nadobudol a že ich nadobudol v exekúcii. S odkazom na uvedené konštatoval, že je vylúčené, aby zákonnosť v priebehu exekúcie bola posudzovaná ako prejudiciálna otázka v inom konaní. Aj keď sťažovateľom v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky bola obchodná spoločnosť T. týmto nálezom bola potvrdená aj zákonnosť nadobudnutia akcií T., právnym predchodcom žalobcu, lebo Ústavný súd preskúmaval zákonnosť nadobudnutia akcií spoločnosti T., Bratislava, v exekučnom konaní, vedenom pred Okresným súdom Vranov nad Topľou sp. zn. Er 3143/97, EX 4575/97 na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku z 13 januára 1997 sp. zn. 3C 565/96, v ktorom 86 kusov akcií T., Bratislava, nadobudol aj právny predchodca žalobcu. Podľa žalobcu je teda otázka vlastníctva právneho predchodcu žalobcu k 86 kusov akciám spoločnosti T., vyriešená, a preto vstup navrhovateľa vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného S. nemá právnu oporu a nie je ho možné pripustiť.

Podaním doručeným súdu 27. 03. 2008 sa k dovolaniu žalobcu vyjadril navrhovateľ vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného, v ktorom podrobne uviedol, prečo nesúhlasí s názorom, že právny záujem na výsledku konania existuje len vtedy, ak sa postavenie navrhovateľa vedľajšieho účastníctva dotkne výroková časť. Podľa jeho názoru právny záujem ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného preukázal už tým, že súd v meritórnom rozhodnutí rozhodne o tom, že žalovaný spôsobil škodu žalobcovi, pričom škoda predstavuje sumu dividend, ktoré mali byť žalobcovi vyplatené spoločnosťou T., z dôvodu jeho akcionárstva v spoločnosti T., v podstate súd rozhodne o zásadných právach S.. Aj keď nebude vo výroku rozhodnutia uvedené pri priznaní náhradu škody žalobcovi bude musieť Krajský súd Bratislava vyhádzať zo skutočnosti, že M., resp. S. nebola akcionárom spoločnosti T., ale že akcionárske práva k 86 kusom akciám spoločnosti T., prináležala v tom čase právnemu predchodcovi žalobcu. Právny záujem nie je preto možné odvodzovať zo znenia výroku rozhodnutia. Tvrdenie, že otázka vlastníctva nie je sporná, navrhovateľ vedľajšieho účastníctva považuje za nepravdivé. Sporné akcie má v držbe M., ktorej držby oprávnenosť je potvrdená aj právoplatným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 130/05. Žalobca v danom čase akcie nemá v držbe a prebieha iný spor o platnosť zmlúv, ktoré mali byť právnym titulom nadobudnutia sporných akcií právnym

predchodcom žalobcu. Podľa navrhovateľa vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného Nález Ústavného súdu SR II. US 159/07, ktorý zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1M Obdo 5/2005 z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu nepredstavuje rozhodnutie, ktoré by potvrdilo nadobudnutie sporných 86 kusov akcií v spoločnosti T.. žalobcom. Toto rozhodnutie podľa navrhovateľa vedľajšieho účastníctva jeho právny záujem nespochybňuje.

Podaním, doručeným 19. 01. 2009, navrhovateľ vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného doplnil vyjadrenie k dovolaniu v tom zmysle, že navrhol dovolanie zamietnuť a potvrdiť správnosť rozhodnutia NS SR sp. zn. 2 Obo 219/2007 zo dňa 29. 11. 2007, ktorým odvolací súd zmenil prvostupňové rozhodnutie a rozhodol o pripustení S. ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 2 O. s. p.) prejednal dovolanie podľa § 242 O. s. p., ako podané v zákonnej lehote s tým, že prípustnosť dovolania je daná ustanovením § 239 ods. 1 O. s. p.

Predmetom dovolania je posúdiť, či odvolací súd uznesením zo dňa 29. 11. 2007 sp. zn. 2 Obo 219/2007 rozhodol správne, keď prvostupňové rozhodnutie zmenil a vstup S. ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného pripustil.

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi sa zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti rozhodnutia je, či navrhovateľ vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného jeho právny záujem na výsledku konania má, teda či v danom prípade je daná jeho existencia právneho záujmu na výsledku konania, to jest, že jeho právne postavenie bude výsledkom konania ovplyvnené, čo je základným predpokladom účasti vedľajšieho účastníka.

Rozdiel pri posudzovaní existencie právneho záujmu na výsledku konania navrhovateľa vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného prvostupňovým súdom

a odvolacím súdom spočíva v tom, že podľa prvostupňového súdu, pokiaľ navrhovateľ vedľajšieho účastníka nie je dotknutý výrokom rozsudku, tak nemôže byť daná existencia jeho právneho záujmu na výsledku konania daná, tak odvolací súd vyslovil právny záver, že existencia právneho významu navrhovateľa vedľajšieho účastníctva na výsledku konania sa nedá odvodzovať iba skutočnosťou, či bude dotknutý výrokom rozhodnutia, ale aj zisťovaním skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok konania vo vyjadrení výroku rozhodnutia. Výklad textu ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., od ktorého sa právo navrhovateľa na jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného odvíja, nepodmieňuje predpoklad pre úspešné uplatnenie tohto návrhu existenciu právneho záujmu na výroku rozhodnutia, ale existenciu právneho záujmu na výsledku konania. Predmetom sporu, v ktorom navrhovateľ jeho právo na vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovaného uplatňuje, je právo na náhradu škody titulom nevyplatených dividend z akcií spoločnosti T.. Je pravdou, že jedným zo základných predpokladov pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody je vznik škody, porušenie povinnosti a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a porušením povinnosti. Pokiaľ žalobca uplatňuje právo náhradu škody z nevyplatených dividend z akcií nesporne musí byť vlastníkom akcií, z ktorých vyplatenie dividend si nárokuje. Z vyjadrení k návrhu na vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ako aj z vyjadrení k dovolaniu vyplýva polemika, či žalobca je už preukázateľne vlastníkom akcií, z ktorých právo na dividendy odvodzuje (86 kusov), alebo nie je. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane jedného z účastníkov, ktorý je návrhom procesným, nemôže byť predmetom zisťovania, či žalobca spĺňa všetky predpoklady pre úspešné uplatnenie jeho nároku na náhradu škody, v danom prípade či je vlastníkom akcií, z ktorých právo na dividendy uplatňuje. Nesporný je fakt, že navrhovateľ vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného má záujem, aby žalobca základný predpoklad pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody, vlastnícke právo k akciám, z ktorých právo na vyplatenie dividend odvodzuje, nepreukázal, v čom teda spočíva jeho právny záujem na výsledku konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto posúdeného právneho stavu dospel k záveru, že navrhovateľ na vstup ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného jeho právny záujem na výsledku konania preukázal, a teda splnil predpoklad pre rozhodnutie, ktorým jeho vstup ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného bol pripustený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 2 O. s. p.) dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu č. k. 2 Obo 219/2007 zo dňa 29. novembra 2007 je správne a dovolanie žalobcu v zmysle § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania bude rozhodnutí v konečnom rozhodnutí.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 20. augusta 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu